

IZVJEŠĆE SA SASTANKA STALNOG ODBORA PSSEECP-a Sarajevo, 1. 12. 2018. godine

Sastanak Stalnog odbora PSSEECP-a održan je u Sarajevu 1. prosinca 2018., u prostorijama Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Sastanku su bili nazočni članovi Stalnog odbora iz parlamentata u Ankari, Ateni, Bukureštu, Kišinjevu, Ljubljani, Prištini, Sarajevu, Sofiji i Zagrebu. Podgoricu i Skopje predstavljali su nacionalni koordinatori, a Beograd i Tirana nisu imali svoje predstavnike.

Sastanak je otvorio predsjedatelj Stalnog odbora PSSEECP-a Bariša Čolak, koji je pozdravio sve nazočne parlamentarke i parlamentarce, kao i nacionalne koordinate, poželjevši svima ugodan boravak u Sarajevu i uspješan rad.

Ad.1. Usvajanje dnevnog reda

Predsjedatelj Bariša Čolak izložio je dnevni red, na koji nije bilo primjedaba, pa je konstatirao da je dnevni red usvojen.

Ad.2. Prezentacija prioriteta za vrijeme predsjedanja Bosne i Hercegovine SEECP-om

Predsjedatelj Bariša Čolak naglasio je da će njegovo izlaganje biti kratko, te da je Proces suradnje u Jugoistočnoj Europi prošao kroz vrlo teško i izazovno razdoblje otako je pokrenut prije 22 godine. U međuvremenu, u pojedinim zemljama regije došlo je do brojnih temeljitih promjena i transformacija. Glavni ciljevi organizacije, poput produbljivanja regionalne suradnje, što uključuje dobrosusjedske odnose, jačanje gospodarskih odnosa te borbu protiv svih oblika organiziranog kriminala, terorizma i povreda ljudskih prava, i dalje su vrlo aktualni. Predsjedatelj Čolak podsjetio je da je Bosna i Hercegovina preuzela predsjedanje Procesom 1. srpnja 2018. godine i da će njezini najviši prioriteti biti pristupanje EU država kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja iz regije. Naglasio je da moto pod kojim BiH predsjedava Procesom jest „Bolja povezanost za bolji život“, što odražava nužnost daleko boljih infrastrukturnih i drugih veza u regiji, a što je glavni preduvjet za brži pristup cijele regije Europskoj uniji.

Predsjedatelj je pojasnio da to što Bosna i Hercegovina podrazumijeva pod boljom povezanošću daleko nadilazi njezinu usku definiciju povezanosti, jer prioritetna područja predsjedanja Bosne i Hercegovine su: jačanje infrastrukturne digitalne povezanosti unutar regije, jačanje regionalne poslovne suradnje, nadogradnja povezanosti među mladima, kao i u obrazovanju i kulturi, te jačanje veza među članicama SEECP-a i poboljšanje međusobne suradnje kako bi se bolje odgovorilo na sve suvremene izazove s kojima se regija susreće, a tu se prije svega misli na migracije, borbu protiv organiziranog kriminala i terorizma.

Predsjedatelj je rekao da je, u skladu s uobičajenom praksom i spomenutim prioritetima Bosne i Hercegovine, naša zemlja već organizirala neformalni sastanak ministara vanjskih poslova 5. rujna 2018. u Banjoj Luci, kao i današnji sastanak Stalnog odbora PSSEEC-a. Dodao je da BiH planira organizirati tradicionalnu sesiju diplomatske škole za mlade diplomate SEEC-a također u ovom mjesecu. Predsjedatelj je izvijestio nazočne da BiH planira održati sljedeći neformalni sastanak ministara vanjskih poslova u ožujku 2019., sastanak Stalnog odbora Parlamentarne skupštine SEEC-a u svibnju 2019. te plenarno zasjedanje Parlamentarne skupštine SEEC-a i sastanak Stalnog odbora u lipnju 2019. godine. Dodao je da će Poslovni forum SEEC-a biti održan na marginama *Sarajevo poslovnog foruma* u svibnju 2019., a SEEC-ov ministarski sastanak na vrhu u lipnju 2019. godine. Zaključio je da, pored navedenih prioriteta i predviđenih događaja, Bosna i Hercegovina kao predsjedatelj ostaje otvorena za sve prijedloge i pitanja koja bi se mogla pojaviti u međuvremenu, a bitna su za produblјivanje međusobne suradnje u regiji Jugoistočne Europe.

Po završetku izlaganja predsjedatelj je pozvao članove Stalnog odbora da daju svoje sugestije.

SOFIJA

Evgenija Angelova na početku je izlaganja istaknula kako joj je veoma drago što je predsjedatelj rekao da su dobrodošle nove ideje i prijedlozi u vezi s prioritetima predsjedanja Bosne i Hercegovine SEEC-om koje je naveo. Njezin prvi prijedlog odnosio se na međunarodnu konferenciju održanu u Sofiji 5. listopada pod nazivom „Transformacija regije Zapadnog Balkana - uloga i budućnost procesa pristupanja EU“ smatrajući da bi bilo korisno čuti informacije o pitanjima razmatranim na konferenciji, s obzirom da su konferenciju zajedno organizirali Europski parlament i Parlament Bugarske. Informaciju bi pripremila za jedan od idućih sastanaka.

Drugi prijedlog bio je upoznati sudionice SEEC-a s ciljevima koje je postavila Rumunjska za vrijeme svojeg predsjedanja Europskom unijom.

SARAJEVO

Predsjedatelj Čolak zahvalio se na sugestijama i rekao da bi informacije mogle biti prezentirane na sljedećem sastanku Stalnog odbora u svibnju 2019. godine.

Usvojen je prijedlog Sofije.

Prihvaćeni su prioriteti za vrijeme predsjedanja Bosne i Hercegovine te se prešlo na razmatranje točke 3. dnevnog reda.

Ad.3. Prezentacija voditelja Političkog odjela RCC-a Amera Kapetanovića o temi: „Uloga RCC-a u potpori regionalnoj i ekonomskoj, političkoj, društvenoj interakciji u kontekstu prioriteta BiH tijekom predsjedanja SEEC-om“

Prezentacija u privitku.

SOFIJA

Evgenija Angelova pohvalila je prezentaciju kao veoma zanimljivu i skrenula pozornost na pitanje povezanosti burze u regiji, kako bi gospodarski subjekti bili uspješniji na europskoj i svjetskoj burzi. Navela je primjer bugarske kompanije koja je uspjela okupiti kompanije iz Slovenije, Hrvatske, Srbije, Makedonije, Rumunjske i Grčke te organizirati susret u Sofiji u listopadu na kojem je uspostavljen fond za trgovinu na burzi. Dodala je da institucije trebaju podržati kompanije u ostvarivanju povezanosti u regiji, što doprinosi promicanju cijele regije.

Ad.4. Informacija o sudjelovanju predsjedatelja PSSEECp-a na 37. sjednici Baltičke skupštine i 24. sastanku Baltičkog vijeća, održanim od 25. do 26. listopada u Vilniusu, u Latviji

SARAJEVO

Predsjedatelj je izvijestio članove Stalnog odbora da je zajedno s kolegicom Hankom Vajzović sudjelovao na 37. sjednici Baltičke skupštine, a tada je održan i 24. sastanak Baltičkog vijeća. Trideset sedma sjednica Baltičke skupštine održana je u vrijeme obilježavanja 100 godina neovisnosti baltičkih zemalja. Na otvaranju sjednice obratili su se predsjednici parlamenata baltičkih zemalja: predsjednik Parlamenta Republike Litve Viktoras Pranckietis, predsjednica Parlamenta Republike Latvije Inara Murniece i predsjednik Parlamenta Republike Estonije Eiki Nestor.

U svojim govorima su predsjednici parlamenata istaknuli značaj zajedništva baltičkih zemalja, kao i napredak u jačanju stabilnosti njihove regije, te da održavanje zajedništva pokazuje kako su postavili ispravne ciljeve. Također su naglasili da je mnogo postignuto po pitanju kontrole potrošnje alkohola, zdravstvene zaštite, obrazovanja i sigurnosnih mjera. Baltičke zemlje potpisale su sporazum o međusobnom priznavanju visokoškolskih diploma i uspostavile Baltički fond za kulturu.

Predsjedatelj Čolak također je rekao da je s mnogo pažnje govoreno o projektu Baltičke željeznice kao jednom od najvažnijih infrastrukturnih projekata baltičkih zemalja, a koja će doprinijeti gospodarskom razvoju ove regije. Budući da Estonija, Litva i Latvija imaju željezničke pruge iz sovjetskog razdoblja, potpisale su Sporazum o gradnji Baltičke željeznice koja bi ih povezala s Finskom (i ostalim nordijskim zemljama), kao i zemljama zapadne Europe. Sporazum je potpisan prošle godine, a projekt treba biti završen 2026. godine. Planirana vrijednost projekta je oko 50 milijardi, pa se očekuje velika financijska potpora Europske unije.

Bariša Čolak dodao je da se obratio sudionicima 37. sjednice Baltičke skupštine i upoznao ih da je Bosna i Hercegovina, pod sloganom „Bolja povezanost za bolji život“, 1. srpnja 2018. preuzela jednogodišnje predsjedanje PSSEECp-om. Pojasnio je da će prioritet predsjedanja Bosne i Hercegovine biti proces pristupanja Europskoj uniji zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja iz regije i koja su četiri prioritetna područja predsjedanja BiH: jačanje infrastrukturne i digitalne povezanosti unutar regije; jačanje regionalne poslovne suradnje i povezanosti; nadogradnja povezanosti u sferi tzv. ljudske dimenzije – među mladima, kao i u obrazovanju i kulturi, te jačanje veza između sudionica SEECp-a i poboljšanje suradnje kako bi učinkovitije odgovorili na sve suvremene izazove s kojima se regija susreće: migracije, borba protiv organiziranog kriminala i terorizma.

Predsjedatelj je završio izlaganje rekavši da je rad završen usvajanjem Rezolucije i Završnog dokumenta s 37. sjednice Baltičke skupštine, kao i izborom novog rukovodstva za 2019.

godinu: predsjednika i potpredsjednika Baltičke skupštine te predsjedatelja odbora i njihovih zamjenika.

Informacija je jednoglasno prihvaćena pa se prešlo na točku 5. dnevnog reda.

Ad.5. Razmjena mišljenja po pitanju sjedišta stalnog Tajništva

SARAJEVO

Predsjedatelj Bariša Čolak rekao je kako u proteklome razdoblju nismo riješili ovo pitanje, unatoč zajedničkom zalaganju da dododemo do rješenja. Podsjetio je sve članove na zadnji prijedlog koji se odnosio na rotaciju sjedišta Tajništva između Ankare i Sofije, te je otvorio raspravu.

ANKARA

Derya Bakbak rekla je da turska politika prema Balkanu nije temeljena na susjedstvu nego na zajedništvu i srodstvu, baš kako je to bilo i u prošlosti, te da Ankara pridaje veliku važnost balkanskoj regiji jer, pored zemljopisnih, političkih i ekonomskih razloga, Ankara i Balkan imaju jake povijesne, kulturne i humanitarne veze. Dodala je da, pogledamo li političku strukturu balkanskih zemalja, vidimo da su i dalje nestabilne jer ultranacionalistički etnički pokreti imaju potencijal da stvore novi korijen nestabilnosti u regiji, te smatra da na Balkanu treba izbjegavati umjetne podjele.

Izjavila je kako u ovome trenutku postoji potreba da Ankara ima ključnu ulogu u jačanju postojeće suradnje i osiguranju sveobuhvatne regionalne integracije stvaranjem područja od zajedničkog interesa među zemljama u regiji, te da je Ankara, kao jedna od osnivača Procesu suradnje u Jugoistočnoj Europi, preuzela ključnu ulogu strateškog partnerstva i namjerava održavati dobre odnose sa svim članicama SEECP-a, uključujući komercijalna i turistička partnerstva. Dodala je da su u porastu trgovina i investicije u zemlje SEECP-a.

Prema njezinom mišljenju, sve veća ekonomska i politička moć čini Tursku sigurnim utočištem ugroženim osobama pa su primili gotovo 3,6 milijuna sirijskih izbjeglica, od kojih 400.000 živi u Gaziantepu, koji je na šestom mjestu među turskim gradovima po pitanju izvoza. Turska se razvija, i to temeljeno na proizvodnji, tehnologiji i izvozu, te je u listopadu zabilježila rekord sa stopom rasta od 13,1 %.

Kazala je da se ohrabruju ulaganja turskih poduzetnika u Sarajevo te njihovi ekonomski i trgovinski odnosi sa Sarajevom ukazuju na uzlazni trend, ali zbog složene birokratske strukture i administrativnih problema s kojima se suočavaju turski investitori, investicije su ispod sadašnjeg potencijala i razine odnosa između dviju zemalja.

Gđa Bakbak na kraju je još jednom naglasila kako je održavanje stabilnosti na Balkanu ključno za sigurnost, mir i prosperitet srodnih zajednica, te da Balkan također ima veliki značaj zbog porasta svojih ekonomskih sredstava i služi kao most za vanjsku trgovinu regije s Europom.

ATENA

Georgios Pallis naglasio je da bolja povezanost znači bolji život i za sadašnje i za buduće naraštaje. Objasnio je da proces pridruživanja EU ima snažan transformativni učinak u izgradnji pozitivnih promjena, uz osiguranje većeg broja ekonomskih i trgovinskih mogućnosti i poboljšanje kvalitete života. Kazao je kako smatra da inicijativa Procesa suradnje u Jugoistočnoj Europi dokazuje spremnost za prevladavanje postojećih potencijalnih sukoba, te da se oni mogu pretvoriti u mogućnosti za obostrano korisnu suradnju. Istaknuo je važnost europske perspektive u nacionalnom parlamentu, kao i usuglašavanje nacionalnog zakonodavstva sa standardima EU. Dodao je da je glavni cilj Atene uvijek bio u duhu poboljšanja povezanosti i suradnje, jačanja stabilnosti i sigurnosti u regiji, te jačanja dobrosusjedskih odnosa, kao i promicanja ekonomskog razvoja regije. Zajedničkim ciljem smatra stvaranje transparentnog regulativnog okvira kojim se gradi povjerenje investitora i promiče sinergija ekonomije. Kazao je kako postoji odgovornost za dokazivanje ljudima da je moguće zajedno raditi i postići konsenzus o važnim političkim pitanjima. Na kraju je naglasio da su prisutnost i informiranost društva ključni čimbenici u tom procesu.

SOFIJA

Evgenija Angelova suglasila se s izjavama Ankare i Atene te istaknula značaj suradnje s Europskim parlamentom i europskim institucijama kad je u pitanju usmjeravanje rada Parlamentarne skupštine k civilnom društvu i pomoć u procesima Europske unije i integracije. Prema njezinom mišljenju, Stalni odbor treba naporno raditi na postizanju ciljeva i misija Parlamentarne skupštine kako bi se postigli stvarni rezultati. Naglasila je da Regionalno tajništvo ponovno radi kao priznati partner Europskog parlamenta, te vrlo blisko surađuje na povezivanju parlamenata u regiji. Suglasila se s mišljenjem kolega da su suradnja, povezanost, promicanje demokracije i, naravno, vladavina prava veoma važni, kao i ujedinjenost država članica SEECP-a.

LJUBLJANA

Nataša Sukič zahvalila se na izvrsnoj organizaciji sastanka i gostoprimstvu Sarajeva. Izjavila je da Ljubljana pozdravlja činjenicu što je predsjedajuće Sarajevo stavilo ovo pitanje na dnevni red, s ciljem daljnjeg ulaganja napora u njegovo rješavanje, a koje je bilo aktivno i tijekom predsjedanja u Ljubljani. Zamolila je predsjedajuće Sarajevo da aktivnim angažmanom kandidata poboljša dijalog s ciljem pronalaska kompromisa u vezi sa sjedištem Tajništva.

KIŠINJEV

Mihaela Spatar kazala je kako smatra da je moto „Bolja povezanost za bolji život“ od iznimne važnosti ne samo za pojedinačne zemlje nego i za cijelu regiju. U tom smislu, istaknula je da će Republika Moldavija podržati Sarajevo za vrijeme predsjedanja uredom SEECP-a, tako što će ostvarivati planirane ciljeve predsjedatelja. Rekla da Republika Moldavija podržava pragmatičan pristup kapitalizaciji potencijalnog razvoja regije Jugoistočne Europe, smatrajući to temeljem za prilike i suradnju koji donose dodatnu vrijednost procesu europskih integracija ne samo Republike Moldavije nego i ostalih zemalja koje su u tom procesu. Uzimajući u obzir zajedničke sigurnosne prijetnje, naglasila je važnost komuniciranja o njima na budućim sastancima, kao i o mjerama koju parlamenti mogu poduzeti s ciljem bolje povezanosti država članica SEECP-a.

BUKUREŠT

Mariana-Venera Popescu izrazila je želju za unaprjeđenjem regionalne suradnje, jačanjem ekonomskih i dobrosusjedskih veza, te navela i ostale probleme na kojima treba raditi, poput borbe protiv kriminala i povreda ljudskih prava. Istaknula je ovogodišnji potez vlade Rumunjske koji se tiče povećanja minimalnih plaća kao sredstva pomoću kojeg se može zaustaviti ili usporiti odlazak mladih iz zemlje.

SARAJEVO

Predsjedatelj Bariša Čolak rekao je da nitko ne bi bio sretniji od nas iz Bosne i Hercegovine kad bismo tijekom našeg predsjedanja uspjeli konačno riješiti ovo otvoreno pitanje, koje tako mnogo znači za rad PSSEEC-a. Dodao je da će Sarajevo dati svoj maksimalan doprinos, ali se do rješenja može doći samo konsenzusom. Naglasio je kako se nećemo umoriti od razgovora o ovom pitanju sve do konačnog rješenja, ali želi vjerovati da ipak neće proteći previše vremena do njegovog konačnog rješavanja, kako bismo mogli rješavati krupne probleme koji stoje pred nama. Izrazio je nadu da će Ankara i Sofija postići kompromis na zadovoljstvo svih sudionica.

Nije usvajan zaključak po pitanju sjedišta stalnog Tajništva.

Ad.6. Razno

Pod točkom *Razno* nije bilo prijavljenih, te je predsjedatelj Čolak zaključio sastanak Stalnog odbora.